Barátsági est

Ha az ember ezt a kifejezést hallja: barátsági est, önkéntelenül is megjelenik előtte egy terem, tele emberekkel, gondosan elkülönülve a vendégek és vendéglátók. Ünnepi beszédek hangzanak el, kölcsönösen beszámolnak munkájukról a barátsági est résztvevői, néhány nemzeti ének követi ezt, egy-két rosszul kimondott szó a vendégek nyelvén. Nos, aki úgy gondolja, így zajlott le ez a találkozó is, az téved. Erre az estére ugyanis számőztek mindenfajta feszélyezettséget, unalmat. A színhely a szegedi Egyetemi Klub volt. A résztvevők pedig a hazánkban építőtáborokban, illetve kötelező gyakorlaton dolgozó szovjet lányok és fiúk, valamint a Budapesti Műszaki Egyetem Szegeden KISZ-táborban levő hallgatói voltak.

Hogy is kezdődött? „Szeretettel köszöntünk benneteket — mondták a műegyetemisták. Kisebb-nagyobb csoportok verődtek össze, mindig akadt közös téma, beszélni való. És a nyelvi nehézségek? — kérdezhetné bárki. Azokat sikerült kiküszöbölni. Egyrészt úgy, hogy a budapestiek igen jól beszéltek oroszul, másrészt pedig a szovjet fiatalok voltak elnézőek, kisegítették a hiányzó ragokkal, szavakkal beszélgető partnerüket.

Előkerült aztán néhány üveg bor is. Ettől kezdve meredek ívben emelkedett a hangulat. Működésbe lépett a magnó, hamarosan pedig *Dankó* Tibi ült a zongorához, hogy a táncdalfesztivál legfrissebb számaival serkentse táncra nemzetközi hallgatóságát. Nem is kellett őket sokáig bíztatni, a jó zene a Szovjetunióban is kedvelt.

Megtelt a terem táncoló párokkal.

Akik nem táncoltak, tovább folytatták az ismerkedést. Miről folyt a beszélgetés? Az odesszai fiúk egyik vezetője, Sztanyiszláv *Razjumov* — tekintve, hogy következő útjuk Budapestre vezetett —, egy pesti lányt, *Magyar* Dórát kérte arra, hogy kalauzolja őt a látnivalók között... A kislány szívesen vállalkozott a főváros bemutatására, mindössze azzal nem értett egyet, hogy Sztaszik mindenképpen este akart ismerkedni... Dóra úgy tett, mintha nem értené — és maradt a délután 3 óra. Egy másik asztálnál Lina *Ljakovleva* arról beszélt, hogy szintén műszaki egyetemre jár és vegyészmérnök lesz három év múlva.

A barátsági est sikerén érdemes elgondolkodni. Budapestiek szükségesek ahhoz, hogy Szegeden ilyen rendezvény létre jöjjön? A szegedi egyetemisták talán nem szeretik a nemzetközi kapcsolatokat? Nem valószínű. Akkor miért nem szerveznek gyakrabban ilyenféle barátsági esteket?

R. E.

Kinevezték a Tudományos Minősítő Bizottság tagjait

A Minisztertanács a Tudományos Minősítő Bizottság elnökét és tagjait — eredményes munkájuk elismerése mellett — megbízatásuk alól felmentette s kinevezte a bizottság új elnökét és tagjait. A bizottság elnöke *Tolnai* Gábor akadémikus, titkára *Tétényi* Pál, a kémiai tudományok doktora.

Egyetemeink tudósai közül a bizottság tagjává *Ivánovics* György akadémikust és *Tandori* Károlyt, a MTA levelező tagját nevezte ki a Minisztertanács.

Aligai napok:

Komló és csontbrigád

A TÁBORBA gyanútlanul érkeztünk. Abban a hiszemben, hogy gyümölcsöt szedünk: almát, körtét vagy éppen barackot. De ismerkedéskor a vezetőség valami KOMLÓ-ról beszélt. Ezt a szót még sohasem hallottuk, így hát azonnal találgatni kezdtük, mit jelenthet. Megoldjuk mi a problémákat, mondtuk joggal, hiszen 10 fős szegedi csoportunkban 6 TTK-s, két bölcsész, sőt még két jogász is volt. Brigádunk a vitában három pártra szakadt. Egyesek azt állították, hogy a komló az olyan, mint a pejló, valami négylábú állat. Mások viszont erősen bizonygatták, hogy ez egy hazánkban még alig ismert, a narancshoz hasonló zamatos gyümölcs. Mivel kezelése nagy gondot igényel, egyedül Aligán termelik és szedését kizárólag egyetemi hallgatókra merik csak bízni. Kati elmondta, hogy ő már látott komlót és italt főznek belőle. Persze nem hittünk neki. Nem szeretek dicsekedni, de ha jól emlékszem, pontosan én világosítottam fel, hogy összetéveszti a cefre nevű növénnyel.

Hosszan tartó, igen alapos pihenés után, reggel fél ötkor végre felébresztettek és hatkor már munkába állhattunk. A gazdaságba oda és vissza katonák vittek bennünket. Erre a célra a Honvédségi Autótemető nevű vállalattól 5 teherautót kölcsönöztek. Úgy vettük észre, hogy a tábort általában a katonaság támogatta, mivel párnáinkon is „Honvédség 1952" felirat volt. Jutka ágyneműjén viszont „MSZMP" bélyegzést láttunk, de hát istenem! Ő volt a brigádvezető.

HATKOR TEHÁT találkoztunk. A komló és mi. Szép magas növény, a szedése is egyszerű. Hármannégyen felkapaszkodtunk egy ilyen tízméteres felfuttatott zöldségre, s alig hímbálóztunk fél órát, máris sikerült leszakítani. Ezt úgy vettük észre, hogy drótostól ránkzuhant az egész gaz, és kezünk, tele lett friss karcolásokkal. Ilyenkor a gazdaság embere, kit mellesleg azért küldtek oda, hogy előre letépkedje nekünk az egészet, rettentő jókat nevetett. A munkaidő úgy eltelt, mintha nem is hat óra lett volna. Nem hat, hanem tizenhat. De a nyolc kilót nem tudtuk megszedni fejenként.

ESTÉNKÉNT NEM unatkoztunk. Ablakunk a tópartra nézett, s mikor alkonyodott, katona-soffőrökből és lányokból álló öntevékeny színészpárok szórakoztattak bennünket. Csak a szobából nézhettük, mert állítólag ha közel megyünk, nem tudnak játszani. Kérdésünkre, hogy mégis mi történik ott, megnyugtattak, hogy csak a „Morál Balatonaliga" című filmet forgatják rejtett kamerákkal.

Új hét, új munka. Hétfőn már őszibarackot szedtünk, napi 52 ládával. Nem volt rossz, mégis titokban mindenki az áldott jó komlóba kívánkozott vissza. Aztán jött a táncdalfesztivál-döntő, és dallal könnyebben ment. Másnap a barackosban már együtt énekeltük a „Ládám, hol vagy?" kezdetű nagysikerű dalt.

Utolsó napon újra a komlóban dolgoztunk, de akkor is csak 50 százalékot teljesítettünk. Ez már nagyon nyugtalanított.

ITTHON FELHÍVTAM a Növénytermesztési és Szedési Világbizottság elnökét, hogy megtudjam, miként lehetne a normát komlóból teljesíteni. Mielőtt szóhoz juthattam volna, elpanaszolta, hogy van egy kétholdas komlóföldje, de akármit csinál, neki sincs meg a napi 8 kiló. Bevallottam, hogy ugyanez a problémám, mire meghívott magához. Egész héten együtt dolgoztunk. Szedtük a komlót, lemértük, és meglett! Megszedtük a normát! Ketten...

Joó Ágnes

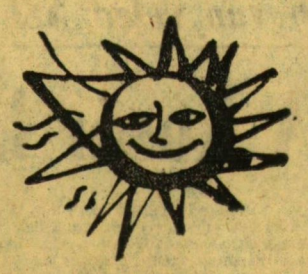

Reigl Endre:

Így éltünk a táborban

I. rész

A táborzárás pillanata. A búcsúeste. Aki valaha is élt táborban, nem felejti el ezeket a pillanatokat. Minden összesűrűsödik ekkor, az ott töltött verejtékes percek és a gyöngyöző kacajok, a játék és a vetélkedés izgalma, előkerülnek a már-már elfelejtett percek eseményei és — szégyen ide, szégyen oda — az embernek egy kicsit összeszorul a torka.

A tizedik építőtábori nyáron Székkutason és Kútvölgyön címerező KISZ-tábor működött két hétig. Lakói németek, csehszlovákok, a szovjet komszomolisták képviselői és természetesen a vendéglátó magyar KISZ-isták voltak. Nyelvük eltérő, de akaratuk közös: önként vállalt kötelezettségüket teljesítették.

A búcsút nem illik megzavarni, kérdésekkel zaklatni a táborlakókat. Elég ha valaki csendben közébük ül. Vallanak magukról kérdések nélkül is. Itt Székkutason, de ott Újszegeden is, az őrsvezetőképző tábor egyetemista és főiskolás lakói is. A cím csak egy lehet: így éltünk a táborban!

A CSISZ küldöttei

Szlovák fiúk. Jól beszélik a magyar nyelvet, bár kissé érződig rajtuk az idegen akcentus. Amolyan felvidéki „á"-s a beszédük.

— A CSISZ, a Csehszlovák Kommunista Ifjúsági Szövetség küldött bennünket. Tízen vagyunk, mindnyájan a pozsonyi tanítóképző intézet növendékei — mutatja be saját magukat *Rajkos* Gábor. — Egy napot töltöttünk Pesten, utána utaztunk ide Kútvölgyre.

Pogány István veszi át a szót.

— Jól éreztük magunkat. Egyetlen dolog „szúrta" csak a szemünket: miért volt külön a lány- és a fiútábor? Nálunk otthon ez nem szokás. Ettől eltekintve igen jól éreztük magunkat. A kukoricacímerezés új volt a számunkra. Kezdetben emiatt naponta kaptunk „letolást", még azzal is fenyegettek bennünket, hogy szégyenszemre előbb kell visszautaznunk. Később aztán megszokott bennünket a kukorica...

Néhány nem mindennapi dolog is szóba kerül.

— Tartottunk divatbemutatót is — meséli *Bedecs* György. — Természetesen csak fiúk részére. Megválasztottuk a „legszebb férfit bekecsben" — ez volt a megtisztelő cím, amelyet James, azaz Jóni Gábor kiérdemelt. Az orvosi szolgálatunk is „kitűnően" működött, ezt alátámasztja az, hogy magunk között csak „a tábori sebészet nem kozmetika" felkiáltással üdvözöltük. Még szerencse, hogy a lányok messze voltak...

— Különleges versenyt is tartottunk. Ez a „pulykát farkánál repítés" volt. Az lett a győztes, aki a legmesszebbre dobta a pulykát. Hogy az állatnak nem tetszett túlzottan, az természetes! De hogy a tulaj miért kiabált?!

A végszó *Kazda Gáboré*.

— Még hosszan sorolhatnánk mi mindent csináltunk itt. Kezdve a sporttal, folytatva a vetélkedőkkel, szót ejtve a fűszeres magyar kolbászról is. Nagyon jól éreztük magunkat! Ez nem frázis, valóban így volt! Vezetőink, különösen dr. Alexander *Kuchta* professzor úr megértőek voltak velünk szemben. Mindent összevetve: ha jövőre lehetőség kínálkozik — már mint ismerősök — eljövünk ismét!

Szüreti tábor nincs?

Alacsonyak, szőkék, kék szeműek. Le sem tagadhatnák, hogy az NDK-ból érkeztek. Weisenfeldi középiskolás lányok. Mind a 12-en egy osztályba járnak.

— Itt minden gyönyörű. Láttuk már Gyopáros, Mártély szépségeit, hamarosan Szeged nevezetességeivel ismerkedünk és emellett utazásunk „csemegéjének" a több mint egy hetes balatoni üdülés ígérkezik — kezdi udvarias bókkal az ország szépsége iránt Sylvia *Rosenkranz*. — A munkánk egészen könnyű volt (?), végig úgy éreztük hogy nyaraláson vagyunk. Nagyon kedvesek voltak hozzánk a vezetők de általánosságban azt is mondhatjuk, hogy minden magyar igyekezett a kedvünkben járni.

Állandó tolmácsunk is volt *Szerdahelyi* Éva. I. éves német-orosz szakos bölcsészhallgató személyében. Nekem is ő segített a német szavak értelmének pontos megértésében.

— Éva jó és kedves, no és természetesen nagyon hasznos is. Ha arra gondolunk, hogy egy kukkot sem tudunk magyarul..: — mondják.

Ingrid *Körner*, Elke *Bergmann* és Ingelore *Löschke* barátnők. Még hasonlítanak is egymásra. Egymás szavába vágva mesélnek.

— Nálunk is vannak ilyen munkatáborok. Az itteni és az otthoni táborok lényeges azonos vonást mutatnak: mindkettőben rendet kell tartani! Ez fájó pont egy fiatal lány szívének.. Na és a paprika! Hogy lehet ezt megenni? Mi csak egyszer próbáltuk, de akkor jó néhány napig csend volt a sátrunkban. Nem is olyan rossz kúra lenne ez egyeseknek! — kacagnak valamennyien.

— Meglepett bennünket a jó „kájá". Meg a sok gyümölcs. Így hiába jártunk el munka közben gyümölcsösök mellett, nem kellett lopni. Micsoda pech! Gyorsan megismertük az időjárást is. Vagy rekkenő hőség volt, vagy hatalmas sár. Lehetett választani!

— Tervünk az — veszi át a szót Sylvia —, hogy legközelebb is jelentkezünk magyarországi építőtáborba. De egy kérésünk van: nem lehetne a szüretre jönni?!

Miss és Mini Kukorica

Van-e olyan tábor, olyan összejövetel, ahol nem választják meg a szépségkirálynőt? Nincsen. Itt Székkutason is eldöntötték, ki a legszebb. Nehéz munkája volt a zsűrinek, hiszen nemzetközi mezőny gyűlt össze, szebbnél szebb lányok. A megtisztelő címet egy vásárhelyi kislány, a kedvelt táncdalénekesnővel azonos nevű *Koncz* Zsuzsa kapta. Rövid személyleírása: magas, karcsú, ovál arcú, koromfekete hajú, beszédes szemű, bájos „hölgy". Nem véletlenül esett rá a választás!

— A Kossuth Zsuzsanna Gimnázium tanulója vagyok, most leszek negyedikes. A sátorban addig unszoltak a lányok, míg elindultam a szépségversenyen. Nem első ilyen irányú szereplésem ez már: tavaly ugyanitt a második lettem, most pedig — szinte hihetetlen — az én fejemre került a „királynői korona". Gyertyatartót, bonbont, csokit kaptam jutalmul. Az utóbbiakat megosztottam a sátortársaimmal, elvégre nekik is szerepük volt ebben az első helyben hiszen az ő kérlelésük nélkül el sem indultam volna. Egyébként nagyon szeretek itt lenni. Ez már a harmadik itt töltött nyaram, de szeretnék még jövőre, az érettségi után is eljönni ide.

(Folytatása következik)

Kievben mindössze két templomban vannak még istentiszteletek a hívők jórésze idős, az élettől búcsúzni készülő.

A táborban egészen más szertartásban vettünk részt. Orosz barátaink megtudták, hogy közelesen születésnapot fogunk ünnepelni. Kijelentették, hogy ez a tábor közügye. Azon a bizonyos napon reggel 7-kor először, majd ezután kétóránként megdördültek a hangszórók, tudatva a világgal a nagy eseményt. Az ünnepeltnek jutalomból aznap nem kellett dolgoznia, este vacsora után tábortűznél nagy mulatozás kezdődött a sokoldalú üdvözlések, felköszöntések, ajándékozások után.

Elérkezett az utolsó este a táborban. Hatalmas tüzet raktunk, szalonnát pirítottunk, énekeltünk. Úgy éjféltájt a lángok martalékául dobtam munkanadrágomat. Rögvest előkerültek a használhatatlan holmik: mindenfajta cipők, szakadt ingek, nadrágok stb. Mint vad indiánok, körbetáncoltuk a tüzet. Hajnali 4 óra körül sötétség és az égett gumi orrfacsaró szaga borult a tájra. Nehéz volt másnap a búcsúzás: a gyorsan, de kissé görbén falazó Vologyától, és Bogdántól, a rámenős tenortól, de különösen Nikolái Nikolájevicstől, a szakácstól (második atyánktól) és a többiektől.

Odesszában csupán egy napig tartózkodtunk: álltunk a kikötő nagy lépcsőjén, ahol a Patyomkin c. film emlékezetes jelenete játszódik, voltunk Puskin egykori lakóházában, elvegyültünk a fekete-tengeri Marseilles pezsgő emberforgatagában, megilletődve időztünk a képtárban levő Munkácsy-kép előtt, bámultuk a hatalmas, végeláthatatlan kikötőt.

Majd „behajóztunk" a 40 ezer tonnás Admirál Nahimovba. Másnap délelőtt feltünedeztek a Krím félsziget festői részletei. Délután már Alustában voltunk, a lvovi egyetem hatalmas sporttáborában. „Álomtábor" vagy „egyetemista-paradicsom" — hegyoldalon, mintegy tíz hektárnyi, legalább olyan gondozott erdős, ligetes területen, mint a szegedi Széchenyi tér. A virágágyak között, itt-ott a fák alatt betonaljazatra épített mintegy 200 kis sátor, ágas fürdőhelyiségek, hatalmas konyha, hangulatos ebédlő, szabadtéri színpad, kultúrterem, 30 méteres úszómedence, labda- és teniszpályák, teljes torna- és súlyemelő felszerelés, kitűnő társaság, saját tánczenekar, minden este tánc a szabadtérin. Mindent az egyetemisták építettek 1957—58-ban. Itt úgy lehet élni, ahogy mindig kellene, s olyanná kezd máról holnapra válni az ember, amilyenné merészebb álmaiban szeretne.

Jártunk Puskin, Csehov, Tolsztoj, Gorkij nyomában: egyszer tüneményes partok mentén hajózva, máskor bizonytalanul keresgélve, bőrig ázva, buzgón kérdezve, vagy a megilletődöttségtől szótlanul.

Külföldieket szinte nem is láttunk. Érthetetlen ez, hisz a Krím például a bolgár tengerpartnál sokkal szebb és érdekesebb, történelmi emlékekben gazdagabb s azt hiszem, olcsóbb is. Felejthetetlen volt a négyórás, gyomorpezsdítő autóbuszutazás után az 1000 méter magasból elénk táruló Jalta, a tenger alatt a „csend világa", melyet víziszemüveggel tanulmányoztunk órák hosszat és Csehov saját telepítésű kertjében a magnóliafa alatt üldögélni, a kispadon, ahol annak idején a házigazda, Tolsztoj és Gorkij.

A sajátos, eredeti milliőt csodáltam néhány nap múlva Kijevben is, e ragyogó, gazdag világvárosban, az aranyozott tornyú Szofja katedrálisban, a Petcserszkaja Lawra 500 méter hosszú föld alatti kolostorában, az önként vállalt szenvedések színhelyén a múmiává vált hajdani lakók szótlan társaságában.

A múlt és jelen nagyszerű találkozásából fakad Kijev varázsa és Lvové, Szovjetunióban tett utazásunk utolsó állomásáé is.

Mindenütt éreztük — ez volt legállandóbb, legnagyobb élményünk — a szakadatlan előrehaladást a megálmodott s megtervezett jövő felé.

Szovjet kibernetikus egyetemünkön

Szeptember 18-án Szegedre látogatott G. T. *Artamanov*, a Moszkvai Légitechnikai Intézet matematikai tanszékének professzora, a matematikai tudományok doktora. A neves szovjet tudóst a MTESZ szegedi székházában *Bátyai* Jenő műszaki titkár üdvözölte, majd *dr. Muszka* Dániel ismertette a József Attila Tudományegyetemen a kibernetikai laboratóriumban folyó kibernetikai kutatásokat.

A délutáni órákban Artamanov professzor, aki — mint elmondta — már korában is hallott a *Kalmár* László akadémikus vezette szegedi kibernetikai kutatások eredményeiről, látogatást tett a József Attila Tudományegyetem kibernetikai laboratóriumában.